

Actuació del notari de Santa Coloma de Queralt Josep Conangla Janer, a la Plana d'Urgell, durant la Primera Guerra Carlina (1838-1839)

Josep M. Grau i Pujol

Resum

Nota arxivística de les escriptures realitzades per un notari colomí a diferents comarques de Ponent durant un bienni, al final de la Guerra dels Set anys.

Paraules clau

Urgell, Pla d'Urgell, la Noguera, Santa Coloma de Queralt, endeutament pagès, arxius notariais.

El nostre protagonista és Josep Conangla Janer, notari públic de Santa Coloma de Queralt per autoritat reial. Els seus manuals s'inicien el 1808, tot continuant la professió del seu pare Antoni Conangla Dalmases (1779-1808) i s'estronquen amb la seva mort, l'octubre de 1847. A partir d'aquí el succeirà en l'ofici, el seu fill Josep Conangla Balcells (1850-1854)¹. Li tocà viure la Primera Guerra Carlina (1833-1840), fet que alterarà la seva activitat professional. Per una banda, en alguns anys el gruix d'escriptures realitzades és petit (el manual de 1835 sols té 35 folis) i per altra el conflicte bel·lic farà canviar la seva residència habitual de Santa Coloma. Així el gener de 1834 actua a Guimerà, el març de 1836 a Ivars d'Urgell i el juny a la Fuliola, l'any següent s'establirà en aquesta darrera població.

El 30 de juliol de 1835 un grup de colomins assaltaren el santuari de Sant Magí de la Brufaganya amb l'assassinat de religiosos; la parròquia de Sant Magí restà sense rector des d'aquesta data i fins el 18 d'agost de 1841². El 31 d'agost de 1835, des de

---

1. Josep M. Porta Balanyà, "Els notaris de Santa Coloma de Queralt (segles XIII-XX). El retorn dels protocols notariais anteriors al segle XIX", *Recull*, (Santa Coloma de Queralt), 9, (2005), p. 129-148.

2. Joan Segura Valls, *Història del Santuari de Sant Magí*, Barcelona, 1887 (hi ha una reedició facsímil de 1994).

les Piles, el capítol carlí Maties de Vall, demanava la rendició de Santa Coloma de Queralt, el mes d'octubre vora aquesta vila hi passaven uns 1.500 carlins a les ordres del "Llarg" ³, al setembre uns cinc-cents carlins es fan forts al castell de Guimerà i la vila és assetjada pels liberals que guanyen i reaccionen amb una sagnant repressió: s'afusellen 37 revoltats (22 a Tàrraga, dotze a Verdú i tres a Igualada⁴. Josep Lladonosa documenta diverses incursions carlines a les Garrigues i Urgell en els mesos d'abril i maig de 1836, el mes de juny el "Nen de Prades" entra a la primera comarca. Atenent que els pobles no se sentien protegits per les tropes liberals es lliuren a la causa carlina sense resistència⁵. Entre el 19-21 de juliol, en plena sega, Santa Coloma és novament assetjada pel "Llarg de Copons", que matà dos jornalers i segrestà una dona i un xicot. La seva heroica defensa motivarà que l'any següent les Corts de Madrid declaressin la vila comtal "*eminentelemente constitucional*". Recordem que era de tradició liberal. El 24 de setembre, 800 homes del referit "Llarg de Copons" i del "Pitxot", atacaren Santa Coloma en plena fira, però la resistència dels seus habitants féu que els carlins s'haguessin de retirar a Savallà del Comtat⁶. Segons Lladonosa, el febrer de 1837 el Segrià estava farcit de partides carlines, i el maig entren a Ós de Balaguer. El juliol sabem que el rector de Fondarella abandonà la parròquia i marxà a Solsona per incorporar-se a una partida carlina⁷. Segons Anguera, el febrer de 1838 Santa Coloma, si bé no estava sitiada, sovint es trobava bloquejada pels carlins. Pere Pascual constata durant la Guerra dels Set Anys, un notable augment en el pagament de les contribucions en els pobles i les fortes sancions administratives en cas de no fer-les efectives, com els embargaments de fruits o d'animals. Els carlins poc a poc esdevenen una força ben relacionada amb el medi rural on actuen, aconseguint una certa autoritat. Ara bé la població patiria una doble imposició fiscal, de les dues bandes ⁸. A Altafulla, Rovira esmenta que durant la guerra la vila havia de mantenir la guarnició militar, finançar les obres de fortificació, allotjar les tropes de pas, facilitar els bagatges pel transport d'armanent i aliments. En una carta de l'Ajuntament al Governador Civil

---

3. Pere Anguera, *Déu, rei i fam. El primer carlisme a Catalunya*, Barcelona, 1995, p. 134-140

4. Ramon Boleda Cases, "El setge de Guimerà en la Primera guerra carlina", *Recerques Terres de Ponent*, (Tàrraga), V, (1983), p. 33-40.

5. La *Primera Guerra Carlina a les Terres de Lleida*, Barcelona, 1965.

6. Pere Anguera, *op. cit.* p. 157.

7. Sebastià Garralón, "La Primera Guerra Carlina al Pla d'Urgell", *Mascañà*, (Mollerussa), 1, (2010), p. 31-41.

8. "Carlisme i societat rural, la Guerra dels Set anys a la Conca d'Òdena", *Recerques*, (Barcelona), 10, (1980).

de Tarragona, es manifesta que “la mayor parte de los vecinos residentes en este pueblo se hallan en un estado deplorable de miseria...que los más estan días enteros sin comer ni un mendrugo de pan”. A causa de les incursions carlines de 1835 seixanta famílies benestants (hisendats, comerciants i rendistes) es refugiaren a Tarragona. Segons els censos, entre 1830 i 1842 la vila marinera perdé un 22,3 % de la seva població. No serà fins el juliol de 1840 que tota la demarcació provincial estigui controlada per les forces governamentals⁹. Santa Coloma de Queralt entre 1835 i 1845 davallà 106 habitants (un 22%), una part dels quals optaren per l'emigració. El 1845 a Valls hi residien 22 originaris de la vila comtal i 25 de la resta de la Baixa Segarra ¹⁰.

La mobilitat geogràfica d'altres notaris en aquest període convuls l'hem pogut documentar en diversos exemples: a la mateixa Santa Coloma, en la persona del fedatari públic Francesc Astort Batlle (1836-1837), a l'Urgell, quan un notari nat a Mont-roig del Camp, però amb plaça a Tarragona ciutat, actua a Vallbona de les Monges entre 1831-1835¹¹ i finalment un cas al Berguedà ¹². La nostra aportació es centra en el buidatge de dos volums dels anys 1838-1839, quan el notari Conangla viu fora de Santa Coloma. Ambdós es titulen “*Protocolum instrumentorum et contractum..*” la majoria dels actes són redactats en català, tret d'alguns documents relacionats amb el món judicial que s'escriuen en castellà (poders o requeriments). El mes de març de 1838 trobem com a testimonis en les escriptures als fills del notari, Josep i Antoni Conangla Balcells, germans, cursants de filosofia, habitants a Cervera (el maig de l'any següent, el darrer consta ja com a escriptura). En els fulls del manual notarial hi ha el segell d'*Arbitrios de Guerra de Lérida* i no pas de Tarragona, un senyal clar que el seu àmbit d'actuació eren les terres de Ponent. Treballa principalment en diferents pobles de les actuals comarques de l'Urgell (Boldú, Castellserà, la Fuliola, Guimerà, Preixana, Rocafort de Vallbona, el Tarròs, Tornabous), el Pla d'Urgell, (Barbens, Ivars d'Urgell, Palau d'Anglesola), amb alguna incursió a la Noguera (Montgai). El mes de desembre (dies 23 i 24) s'acosta a algunes poblacions del rodal de Santa Coloma de Queralt (Conesa i Rauric). El 1839 repeteix les visites a la Plana d'Urgell i també

---

9. Salvador Rovira Gómez, “Altafulla i la Guerra dels Set Anys”, *Estudis Altafullencs*, (Altafulla), 1 (1977), p. 61-77.

10. Josep M. Grau Pujol-Roser Puig Tàrrach, “Emigració de la Conca de Barberà a la ciutat de Valls en el marc de la Primera Guerra Carlina”, *Aplec de Treballs*, (Montblanc), 25 (2007), p. 115-154.

11. Josep M. Grau Pujol, “Un notari carlí de Tarragona a l'Urgell. Nota de la producció documental de Miquel Martí Boronat (1831-1835)”, *Urtx*, (Tàrraga), 15, (2002), p. 229-236.

12. Josep M. Grau Pujol-Roser Puig Tàrrach, “La notaria de la Pobla de Lillet. Caietà Carbonell i Jolís (1818-1845)”, *L'Erol*, (Berga), 40, (1993), p. 27-31.

a la Baixa Segarra. Així el febrer el trobem a Savallà del Comtat (dies 21 i 22), a Rauric (dies 23 i 24), en un mas del terme colomí (dia 23), la Cirera (dia 24), Vallfogona de Riucorb (dia 25) i l'abril de nou a Rauric (dia 17) i Segura (dia 18). El 1840 la seva activitat encara se centrà a les terres urgellenques: així el gener és a Guimerà i el Tarròs, el febrer a Castellnou de Seana, els Omells de Na Gaia, el Palau d'Anglesola i de nou al Tarròs; el març a Hostafrancs (Plans de Sió), Guimerà, Mollerussa i el Tarròs; l'abril a Castellserà i el Tarròs; el maig a la Guàrdia d'Urgell, Guimerà, Ivars d'Urgell; el juny a Boldú, Maldà, Montfalcó, el Tarròs; l'agost és a Castellnou de Seana i el Tarròs; el setembre torna a aquest darrer poble, de la mateixa manera que l'octubre (també a la Fuliola); el novembre (a més del Poal) i desembre (juntament amb Barbens i el Bullidor). El gener de 1841 encara manté la clientela urgellenca, però a l'acabar el mes, retorna a Santa Coloma de Queralt, tot i fer més endavant, de forma puntual, alguna incursió al Tarròs (març) o Guimerà (maig). A l'època moderna era habitual que el notari es traslladés als pobles i cadascú tenia una àrea de negoci, fet important que han de conèixer els investigadors per localitzar les escriptures.¹³. La tipologia d'actes és l'habitual, des de capítols matrimonials a testaments, passant per les compra-vendes de terres i d'immobles, debitoris (de diners o de cereals), àpoques o poders. Atenent el període de crisi econòmica, en moltes ocasions les vendes són forçades per la necessitat d'obtenir aliments per la pròpia manutenció, per malaltia o altres urgències. A voltes es ven a carta de gràcia, es fragmenta la propietat: venent sols un celler un cup, una golfa, una habitació, una era, una pallissa, un corral, un hort, etc.

L'historiador pot fer un seguiment de l'endeutament de la societat, no només a nivell familiar, sino també comunal. El 7 de febrer de 1838 l'Ajuntament de Bellpuig d'Urgell, en un debitori que signa a un hisendat, declara que els veïns el 1837 no havien tingut collita. El 22 del mateix mes i any, és el municipi de la Fuliola qui decideix fer un repartiment entre els terratinents en proporció a la seva riquesa cadastral, per poder pagar les contribucions. El 13 d'abril els caps de casa de la Guàrdia d'Urgell firmen un deute de 240 lliures, per satisfer les imposicions fiscals. Dos dies més tard és l'Ajuntament del Tarròs qui s'obliga a fer un repartiment cadastral per idèntic motiu. El primer de juliol, els regidors de Montgai han de vendre el dret d'herbes i pastures del seu terme, per fer front als tributs estatals, l'impagament dels quals ja havia provocat l'empresonament d'alguns veïns i la requisita d'animals de tir. Evidentment l'investigador haurà de realitzar paral·lelament una recerca en els manuals notariais de Tàrrrega, per obtenir una visió completa de la Plana d'Urgell.

---

13. "Una estimació quantitativa a les àrees de mercat al segle XVIII: el fluxe notarial (el cas de la Conca de Barberà)", *Pedralbes*, (Barcelona), 8 (1988), p. 557-572.

APÈNDIX DOCUMENTAL

Escriitures protocol·litzades per Josep Conangla fora de la Baixa Segarra (1838-1839)

1838

Gener

- La Fuliola, 7: Venda a carta de gràcia que fan Francesc Companys, pagès de la Pobla de Claravalls i la seva esposa Josepa Portell, de 4 j. de sembradura a la Pobla de C. a Valeri Hortet Portell, pagès d'Ivars d'Urgell.
- Venda que fan Antoni Pedrol i Lluïsa Ripoll, cònj. del Bullidor, a Francesc Montfar, pagès del mateix poble, d'1 j. de terra campa.
- Venda que fa Francesc Pijoan Fernández, pagès d'Ivars d'Urgell, a Joan Llorc Seuna, pagès de Guimerà, de 3 j. de terra campa, per pagar les contribucions i alimentació.
- 16: Venda que fa Francesc Albareda Cardó a Pere Pujol, ambdós pagesos de Castellserà, de 2 j. de terra.
- 17: Venda que fan Joan Bros Galceran, pagès de Boldú, a Ramon Pla, pagès de les Puelles, de 3,5 j. de terra campa.
- Venda que fa Pere Minguet Serra, pagès de la Guàrdia d'Urgell, a Antoni Torres, pagès del Tarròs, de 5 j. de terra campa.
- 19: Venda que fa Maria Anna Casals, vídua i Macià Mos, mare i fill, pagesos de Castellserà, a Pere-Joan Utgés, 4 j. de terra campa.
- 22: Venda que fa Jaume Ricart Mela, pagès de les Canyelles, a Pau Costafreda, de Castellserà, de 8 j. d'erm.
- Venda a carta de gràcia que fa Ramon Ortús Balaguer, pagès de Caravalls, a Valeri Hortet Portell, pagès d'Ivars d'Urgell, de 3 j. de campa.
- 23: Venda que fa Jeroni Gilabert Safont, a Esteve Bondia Roma, ambdós pagesos de Castellserà, de 0,5 pórca d'horta.
- Venda que fa Andreu Balcells Queraltó, pagès de Montornès de Segarra, al seu germà Antoni, habitant al Tarrós, de 6 j. de campa-bosc.
- 24: Venda a carta de gràcia d'una era, freginal i pica de pedra a Boldú, que fa Francesc Ibáñez Roig, pagès de Vilanova de Bellpuig, a Francesc Castelló Viladot, pagès de Boldú.
- Venda a carta de gràcia, que fan Francesc Companys, pagès de Claravalls i la seva esposa, Josepa Portell, a Valeri Hortet Portell, pagès d'Ivars d'Urgell, de 5 j. de terra campa.

- 25: Venda de Josep Pijoan Cases, pagès de la Pobla de Claravalls a Valeri Hortet Portell, pagès, d'Ivars d'Urgell, d'una pórca de regadiu.
- Poder de Francesca Macià, vídua de Miquel Batalla, a favor de Josep Pla, causídic de Balaguer.
- Boldú, 26: Debitori que signa Josep Company Puig, pagès del Tarròs, a Ramon Torn, comerciant de Biosca, absent, de 90 duros de plata.
- 27: La Fuliola: venda que fa Francesc Boldú, vidu pagès d'Utxafava, a Manuel Huguet Galitó, pagès, de 7 j. de terra campa.
- Espígol, 29: Venda que fan Francesc i Gaspar Gener, pare i fill pagesos, de la Guàrdia d'Urgell, a Pere i Ramon Reixac, pare i fill, de 5 j. de terra campa.
- Venda que fa Antoni Viladot, d'Ivars d'Urgell, a Joan Llord Seuva, pagès de Guimerà, de 2 j. de terra campa.
- 30: Obertura del testament de Raimunda Bonfill (redactat el 8 de desembre de 1832), que fa el seu fill Manuel Bonet, llicenciat en farmàcia de Castellserà.

Febrer

- 2: Venda d'1,5 j. de terra campa a Seana, que fa Bonaventura Llobera, a Francesc Benet Llobera, ambdós pagesos de Barbens.
- Bellpuig d'Urgell, 7: Debitori que signa l'Ajuntament de Bellpuig d'Urgell, a favor de Josep Foguet, hisendat, absent, de 336 duros, per a fer front a les urgències i “*apuros*”, a causa de no haver tingut “ninguna cullita est últim any”.
- La Fuliola, 18: Venda de 7 j. i 9 pórques de sembradura, que fan Ramon Reverter Duc, pare i fill, pagesos, a Salvador Figueres, pagès de Mont-roig de Segarra.
- Venda d'una part de casa i corral, que fa Elena Albareda, a Antoni i Josep Tàpies, pare i fill, pagesos, tots de Palau d'Anglesola.
- Venda del dret de recompra de 7 pórques de terra campa, que fa Josep Pijoan Cases, pagès de Claravalls, a Valeri Hortet Portell, d'Ivars d'Urgell.
- Venda de 3 j. de sembradura, que Maria Anna Casals, vídua de Mos i Macià Mos, mare i fill, fan a Francesc Ramon Pujol, tots pagesos de Castellserà.
- 22: L'Ajuntament de la Fuliola, per fer front als pagaments de les contribucions estatals, acorda fer un repartiment comunal proporcional a la riquesa cadastral.
- 28: Promesa dels principals terratinents de la Fuliola que faran efectiu el pagament de les contribucions del poble i signaran el corresponent debitori.

Març

- Guimerà, 4: Època que signa Josep Cases, prevere de Guimerà i la seva neboda Teresa Santfeliu Cases, a Concordi Sanfeliu, pagès de Nalec, de 400 lliures, en concepte de dot.
- 5: Època que signa Joan Puig Albareda, de Preixana, en concepte de pagament de dot, a Felip Marta Pijoan.
- Tàrrega, 5: Venda el dret de recompra que fa Ramon Ferrer Caubet, ferrer de la Fuliola, a Antoni Ricart, pagès, d'una peça de terra campa que té a la Fuliola.
- Barbens, 7: Debitori que signen Baltasar Santgenís, hisendat i practicant de notari, juntament amb altres veïns de Barbens, de 120 lliures, a Gabriel Minguell, pagès de la referida vila i a Ramon Jaume Joan, de Sidamon.
- La Fuliola, 8: Venda a carta de gràcia que fa Joan Llorc Seuva, pagès de Guimerà, a Joan-Baptista Gasset i Maria Bosc, cònjuges d'Ivars d'Urgell, d'una casa i un corral.
- 11: Venda que fa Francesc Galitó Carnisser, pagès d'Ivars d'Urgell, a Joan Llorc Seuva, pagès de Guimerà, d'una casa.
- 12: Venda que fan Isidre i Elena Caus, germans pagesos d'Ivars d'Urgell, d'un hort a Andreu Caus, pagès.
- Ivars d'Urgell, 13: Venda que fan Jaume Aguader i Teresa Caus, cònjuges, a Antoni Torrecassana, tots del mateix poble, d'1 j. de vinya.
- Conveni entre Teresa Llobera, vídua de Josep Bressols, pagès i el seu fill Miquel, tots de Palau d'Anglesola, sobre l'herència.
- La Fuliola: Venda que fa Antoni Llobera, pagès de Barbens, a Pere Ibos, pagès, de 2 j. de vinya.
- Boldú: Presentació de fiança de mil rals que fan Pau Boldú i Raimunda Novell, cònjuges, amb l'obligació de 7,5 j. de campa, pel tal d'obtenir l'estanc del poble.
- Castellserà: Venda que fa Antoni Viladot Estany, pagès de Penelles, a Sebastià Vergonyós, cirurgià de Castellserà, d'1 j. de campa.
- 15: Venda que fa Ramon Casals Ribes, a Antoni Miró Vidal, tots pagesos de Castellserà, d'un pati i un corral.
- 21: Debitori que signa Domènec Mosset, pagès de Linyola, a Ramon Ortis Casellas, pagès.
- Boldú: Capítols matrimonials entre Pau Clavall, pagès de Cabanabona, fill de Pere i Teresa, i la donzella, Maria Mestre, de Castellnou d'Oluges.
- 24: Restitució que fa Rosa, vídua d'Antoni Ferrer, i Isidori Ferrer, mare i fill,

- de Tornabous, a Josep Fabra, pagès d'Almenara, de 3,5 j. de terra campa.
- Venda que Miquel Bonet Padrós, llicenciat en farmàcia, de Castellserà, fa a Ramon Niubó i Elena Huguet, cònj. i al seu fill Joan, tots pagesos del referit poble, d'una casa i corral.
  - Bellvís, 26: Poder de Francesca, vídua de Pau de Bufalà, habitant a Bellvís, a Joan Besa, hisendat de Lleida, absent.
  - Venda a carta de gràcia que fa l'anterior, de 3 j. de terra campa, a favor de Josep Soler Solsona, pagès de Bellvís, a causa d'un debitori.
  - 27: Venda a carta de gràcia d'onze pórques i 7 passes de terra campa que fa l'anterior a Joan Bragós, pagès de Bellvís, a causa d'un debitori.
  - Venda a carta de gràcia de 3 j. de campa i deu pórques que signa l'anterior, a favor de Josep Ferrer i Margarida Balasc, de Bellvís, per fer front a un debitori de 346 lliures, provinent de "ses soldades" (dos j. a l'home i la resta a la dona).
  - Venda que fan els curadors dels fills de Simó Cau, d'un pati o corral tapiat.
  - La Fuliola, 28, venda del dret de recompra de 3 j. de campa que fa Maria Rovira Esmatges, nascuda a la Fuliola i habitant a Preixana, a favor d'Antoni Ricard.

Abril

- 9, venda a carta de gràcia de 3 pórques de campa que fa Francesca, vídua d'Isidre Benet, a favor de Gabriel Minguell, tots pagesos de Barbens. El motiu era fer front a un debitori de 67 lliures i 10 sous, una part dels quals serví per "aliments y urgències de la casa y família". El comprador podrà plantar-hi "hortalissa y trumfos".
- Boldú, 10: Venda d'una casa amb corral que fan Ramon Niubó i Elena Huguet, cònj. De Castellserà, a favor de Miquel Bonet Padrós, llicenciat en farmàcia.
- La Guàrdia d'Urgell, 13: Obligació que signen els caps de casa del poble de la Guàrdia, per fer front al deute de "contribucions y subministros" i altres urgències, per signar un debitori de 240 duros. Els diners es retornaran a través d'un repartiment cadastral.
- El Tarròs, 15: Obligació de fer un repartiment cadastral que signen els caps de casa del Tarròs, "per quant trobant-nos sens diner per acudir al pago de las contribucions que de present se nos reclama".
- La Fuliola, 16: Venda d'1,5 j. de terra campa que fa Josep Llobera, a favor d'Andreu Benet Llobera, ambdós pagesos de Barbens.

- 17: Venda a carta de gràcia d'un hort clos de tàpia, que fa Antoni Bosc i Magdalena, cònj. , a favor de Mateu Miró Vidal, tots pagesos.
- Castellserà, 21: Venda d'un hort d'una pórca de sembradura, que fan Josep Bortoló, avi i Josep-Antoni Bortoló, nét, casat amb Magdalena, la darrera actua com a propietària, tots pagesos de la Fuliola, a favor de Pere-Antoni Juglà i Josep Juglà, pare i fill, ambdós cirurgians de Barbens.
- La Fuliola, 29: Venda a carta de gràcia de 3 j. de terra campa a Utxafava, que fa Bonaventura Agulló Martí, pagès de Linyola i veí de Bellpuig d'Urgell, a favor de Blasi segura, pagès d'Ivars d'Urgell, per fer front a un debitori de 17 ll. i 10 s. que el darrer li féu.

Maig

- La Fuliola,1: Acord entre Francesca Mateu, de Butsènit d'Urgell i Francesc Pujol Ramon, cirugià de Castellserà (germà seu), sobre l'herència dels pares.
- Acord entre Francesca Mateu, de Butsènit d'Urgell i Josep Borell, pagès de Castellserà, sobre cessió de drets d'un hort que el germà de la primera li va vendre.
- 15: Venda de 2 peces de terra amb olivers, que fan Josepa i Jaume Costa, mare i fill, pagesos de la Fuliola, a favor de Josep Esteve Ganyet, hisendat de Castellserà.
- La Fuliola: Venda del dret de recompra d'una peça de terra que fan Francesc i Antoni Albareda, pare i fill, de la Fuliola.
- La Fuliola, 16: Venda d'una part de casa i corral que fan Francesc Fuster i Maria Rocaspara, cònj., a favor de Simó Serra, tots pagesos de Castellserà.
- 18: Venda a carta de gràcia d'1,5 j. de terra campa que fan Antoni i Pere Pinyes, pare i fill de la Fuliola, per a pagar el dot de la seva filla i germana respectiva.
- 21: Repartiment d'herència entre els quatre germans Casals i Prats (Macià, pagès; Francesc, cursant en lleis; Josep, pagès (els tres de Castellserà) i Magdalena, habitant a Cubells.
- Venda d'un pati o corral que fa Pau Padrós Ibáñez, a favor de Jaume Balaguer, ambdós pagesos d'Ivars d'Urgell.
- La Fuliola,24: Venda de 13 pórques de terra erma que fan Maria Anna Casals i Macià Mas, mare i fill, a favor de Pere Tremulla, tots pagesos de Castellserà.
- El Tarròs, 27: Obertura del testament de Josep Companys Segarra (redactat el 1836).

Juny

- La Fuliola, 9: Inventari i possessió de les propietats de Ramon Balcells Gili, que realitza Ramon Carreño, causídic de Tàrraga, com a procurador del seu fill Francesc Balcells Segarra, metge de la Fuliola.
- Vallverd d'Urgell, 22: Capítols matrimonials entre Ramon Santanà Galitó, pagès del Masó, fill de Ramon i Teresa i Manuela Parés Ricard, filla d'Ermengol i Teresa, pagesos de Vallverd d'Urgell.

Juliol

- Montgai, 1: Venda de les herbes i pastures del terme de Montgai, que fa l'Ajuntament, a favor d'Idefons Cercós, pagès del mateix poble, a causa de trobar-se "*en los mayores apuros para acudir al pago de las varias contribuciones que se les reclaman, por cuya falta se hallan arrestados algunos de los vecinos y diferentes cavallerias*".
- Montgai, 2: Cessió del dret dels emprius de les pastures de Montgai que fa l'Ajuntament a favor de l'obra de l'església parroquial.
- La Fuliola, 3: Perdó d'Antoni Nadal Oliva, negociant de Corbins a Bartomeu Torreguitart, pagès.
- Castellserà, 25: Revocació de poder de Maria Piquer, vídua de Josep Lluelles.
- Època de dot de 100 ll. que signa Andreu Huguet Torres, a favor de Simó Serra Cassis, ambdós pagesos de Castellserà.
- Venda d'1,5 j. de sembradura i olivers, que fa Simó Serra Cassis, a Josep Perera Moner, traginer, absent, ambdós de Castellserà.
- La Fuliola, 27: Venda de 7 pórques de campa, que fa Josep Vila Salomó, pagès de Montgai, a Joan-Batista Nicolau Plana, llicenciat en farmàcia.
- 30: Obertura de testament de Ramon Balcells, metge de la Fuliola (redactat el 1831).

Agost

- 8: Venda d'1 j. de sembradura que fa Miquel Teixidor Ortís, a fi de mantenir la seva família, a favor de Pere-Joan Utgés, ambdós pagesos de Castellserà.
- Montgai, 9: Poder del rector de Montgai. a Ildefons i Francesc Cercós, pare i fill i Marià Badia, pagesos del mateix poble.
- La Fuliola, 10: Època de 500 ll. i 2 caixes de núvia, que signa Francesc Companys Reig, pagès de Claravalls, procurador de Salvador Portell i la seva esposa Teresa, a favor de Ramon Roig Vidal, pagès.
- 12: Època que signa Ramon Grall, espardenyer d'Agramunt, a favor d'Antoni

Viladot i altres pagesos d'Ivars d'Urgell , de 611 ll. en concepte d'un debitori signat el 1836.

- 18: Obligació de 12 j. de campa-vinya-oliveres que s'imposa Francesc Galitó Carnisser, pagès d'Ivars d'Urgell, per a pagar un censal a Pere Segarra, pagès.
- 19: Revenda d'una casa i corral, que fa Francesc Galitó a Ramon Montfar, ambdós pagesos d'Ivars.
- Dret de recompra d'una casa i corral de Marià Ticó, pagès de Barbens, que exerceixen Joan-Batista Gasset i Antònia, cònj. a causa d'un debitori signat l'any 1832 i cessió a Joan Llord de 4 j. de terra campa.
- 20: Venda d'1 j. de campa, que fa Maria Pocurull, vídua de Josep Perejoan, a Josep Sangrà, pagès.
- La Fuliola: Venda de 2 j. de campa que fan Pau Boldú i Maria Ortís, cònj. pagesos de Penelles, a favor d'Antoni Miró Vidal, pagès de Castellserà.
- 26: Venda de 7 j. de sembradura que fa Ramon Carrera Xinxó, pagès de Castellnou de Seana, a favor d'Antoni i Ramon Entrellardat, germans pagesos d'Ivars.
- Època de 110 ll. que signa Miquel Ribalta, pagès de Tarroja de Segarra, a favor d'Antoni Aran i Antoni Aran Rossines, pare i fill pagesos de la Fuliola, per un debitori creat el 1834.

Setembre

- La Fuliola, 2: Venda perpètua de 3,5 j. de terra campa que fa Carles Folc, pagès de Puigverd d'Agramunt, a Ramon Cornellana.
- 6: Venda de 2 j. de campa que fa Ramon Fages, pagès del Tarròs, a Josep Company Puig, hisendat, del mateix lloc.
- Època de dot de 300 ll. que signa Saltiveri Badia, pagès de Bellpuig d'Urgell, a favor d'Antoni Calvet i Cecília Porta, cònj. de la Fuliola.
- 7: Època de 30 ll, 7 quarteres de xeixa i 10 quarteres d'ordi, que signa Josepa, vídua de Montfar, veïna de Baiarri, a M. Anna Batalla, de la Fuliola.
- Debitori de 7 quarteres de xeixa i 10 d'ordi, que signa Francesc Ricart Montfar, pagès de la Fuliola, a Pau Tomàs i Josepa, cònj. del mateix lloc.
- Capítols matrimonials entre Josep Tarroja Cirera, fill d'Antoni i Rosa, i Raimunda Tafalla, pagesos de la Fuliola.
- Ivars d'Urgell,11: Venda a carta de gràcia de 2 j. de campa, que fa Josep Llobera, prevere d'Ivars d'Urgell, com a marmessor de Teresa Llobera, a favor de Miquel Ferrer.
- Venda del dret de recompra de 6,5 j. de campa-olivers, a Joan Llord, pagès de Guimerà.

- Palau d'Anglesola, 15: Debitori de 42 quarteres de xeixa, que signa Teresa Llobera, vídua de Josep Bressoli i el seu fill Josep, pagesos de Palau, a favor de Pere Segarra Massot, pagès de Vilanova de Bellpuig.
- 16: Venda a carta de gràcia de 5 j. de campa, que fa Josep Cardona Ripoll, pagès de Tornabous, a Teresa, vídua de Marquet, habitant a Oliola, absent.
- La Fuliola, 20: Capítols matrimonials entre Andreu Aiguader Caus, fill de Jaume i Teresa, i Antònia Sanfeliu Ferrer, filla de Josep i Maria.
- Venda a carta de gràcia d'un hort de 15 passes, que fan Antoni Pedrol i Lluïsa Ripoll, cònj. del Bullidor, a Josep Fontanet Gavaldà, de Barbens, "per acudir a sa manutenció y a la de sa família".

Octubre

- La Fuliola, 2: Venda de 3j, d'erm, que fa Ramon Soler Petit, pagès de la Guàrdia d'Urgell a favor de Josep Comallonga, pagès de Claravalls.
- Venda d'1 j. de campa-oliveres, que fa Jaume Balaguer Caus, pagès d'Ivars, a Ramon Creus.
- Revenda d'1,5 j. de campa-oliveres, que fa Joan Llorc, pagès, a Jeroni Pagès, traginer, ambdós de Guimerà. El mateix dia el notari també actua a Llorac.
- Guimerà: Venda a carta de gràcia d'una peça de terra campa-oliveres, que fa Francesc Barberà a Joan-Baptista Boleda, el motiu és pagar el dot de la seva filla Maria.
- 9: Conveni entre Maria Creus i Benet Borràs i Teresa, pagesos de Guimerà.
- Rocafort de Vallbona, 13: Reconeixement de la venda a carta de gràcia de 3 j. de campa-bosc, que fa Antoni Ballart Huguet. El dia 14 el notari escriptura a Guimerà per un pagès de Passanant.
- Guimerà, 14: Àpoca de dot que signa Francesc Fonter Nicasi, manescal d'Arbeca, a Tecla Nicasi, vídua de Joan Fonter, metge de Guimerà.
- Tornabous, 17: Venda d'una pórca de campa, que fa Maria Viladot, vídua de Jaume Teixidor, pagès de Tornabous i el seu fill Josep, a favor de Paula Ramon Ferrer.
- la Fuliola, 23: Venda a carta de gràcia de 2j. de campa, que fan Maria Anna Casals i Macià Mos, mare i fill de Castellserà, a favor de Pere Pujol Ramon, pagès de Tornabous.
- Venda a carta de gràcia d'una casa, que fa Josep Vilà Salomó, pagès de Montgai a Maria Huguet Fontova.
- 25: Venda d'1,5 j. de campa, que fan Agustina Ripoll i Mateu Roig, mare i fill, pagesos d'Agramunt, a Antoni Calvet, pagès de la Fuliola. El dia 26 el notari escriptura uns capítols matrimonials a Rauric.

-La Fuliola, 30: Venda d'1,5 j. de sembradura, que fa Miquel Marinac Vilaplana, pagès, a favor dels germans Ramon i Pau Faner Porta, tots pagesos de la Fuliola.

Novembre

-La Fuliola, 11: Conveni entre Francesca Macià, vídua de Miquel Batalla, pagès de la Fuliola i Manuel Macià i Paula Batalla, cònj, com a curadors de Paula i Gabriel Porta.

-El dia 15 de novembre és a Conesa i l'endemà a la partida del Codony, terme de Santa Coloma de Queralt.

-Guimerà, 25: Capítols matrimonials de Francesc Ruer Vidal, fill de Magí i Rosa, i Dolors Civit Ortís, tots pagesos de Guimerà.

Desembre

-5: Venda a carta de gràcia de 3 j. de campa-vinya, que fa Josep Bergadà Corbella, pagès de Guimerà, a Sebastià Ferrer Ponts, pagès absent.

-6: Venda de 3 j. de campa-bosc, que fan Josep Berenguer i Caterina Gener, cònj. pagesos a Josep Salvador, cirurgià, tots de Guimerà.

-Venda de 2,5 j. de campa-bosc, que fa Magí Minguell Badia, a Pere Gener Minguell, pagesos de Guimerà.

-8: Revenda d'1,5 j. de campa-erma, que fa Sebastià Llord Seuna, pagès a Marc Boleda, manescal, tots de Guimerà.

-Venda d'un hort i corral que fa Caterina Castanyer (pròprietària), casada amb Miquel Bonet, "a fi de acudir a l'aliment precís de ella y altras urgències de sa casa", a favor de Josep Puigbonet, metge de Vallfogona de Riucorb.

-Venda a carta de gràcia d'1 j. de sembradura, que fa Magí Vilanova Quatrecases, a Magí Trullols Companys, tots pagesos de Talavera.

El mateix dia 8 el notari actua al molí de l'Albió, en uns capítols matrimonials entre Josep Corbella, de Figuerola de Santes Creus i Rosa Gual, de l'Esblada.

-Guimerà, 8: Capítols matrimonials entre Francesc Carrera Soler, fill de Francesc i Maria, de Castellnou de Seana, i Magdalena Trilla Bofarull, de Ciutadilla, filla de Francesc i Magdalena, tots pagesos.

-Capítols matrimonials entre Tomàs Pollina Esteve, fill de Ramon i Rosa i Gertrudis Rossell Corbella, filla de Josep i Francesca, tots pagesos de Guimerà.

-9: Venda d'1 j. de campa-vinya que fa Baltasar Minguell Gener, a Jeroni Pagès Sants, tots pagesos de Guimerà.

-Venda d'1 j. de campa-oliveres, distribuït en divuit bancalades, que fa Josep Minguella Gridella, a Antoni Fabregat Fonoll, tots pagesos de Guimerà.

- Guimerà, 12: Cessió d'un bosc, que fan Ramon Arrufat Tàpies i Ramon Arrufat Llobera, pare i fill, ambdós pagesos de Nalec, a favor de Magí Ferrer, pagès de Rocafort de Vallbona. El mateix dia els anteriors Arrufat, fan donació de 2 j. de bosc, a Magí Tàrrrega Carnisser, pagès de Rocafort de Vallbona.
  - Capítols matrimonials entre Sebastià Domènec Gual, fill de Sebastià i Magdalena, pagesos de Pontils, i Maria Canela Guarro, filla de Ramon i Rosa, pagesos de Pallerols.
  - 18: Cessió de terres, que fa Josep Amenós Berenguer, pagès de Belltall, a la seva germana Josepa, casada amb Antoni Tous, en concepte del dot (CM redactats el 1835).
  - 19: Obertura del testament de Tecla Vilaseca Viver, filla de Miquel i Teresa, (redactat el 1832), muller en segones núpcies de Salvador Balcells.
  - 22: Capítols matrimonials entre Joan Contijoc Bonet, fill de Josep i Rosa, vidu d'Antònia, pagesos de Conesa, i Rosa Segura Piquer, filla de Joan i Teresa.
- El dia 23 el notari és a Conesa, l'endemà a la mateixa vila i a Rauric.
- Guimerà, 24: Obertura de testament de Rosa Ferrer, muller de Josep Morera, comerciant de Santa Coloma de Queralt.
- Font:** Arxiu Comarcal de la Conca de Barberà (ACCB), (Fons Notarial) FN Santa Coloma de Queralt (SCQ), signatura, 676.

1839

Gener

- Guimerà, 12: Revenda d'una casa i corral a Bellprat, que fa Jaume Ferrer, pagès de Sant Gallart, a Salvador Balcells Marimon, pagès de Bellprat.
- Capítols matrimonials entre Josep Pollina Esteve, fill de Ramon i Rosa, pagesos de Guimerà, i Rosa Pinós Niubó, filla de Francesc i Francesca, pagesos de Gramuntell.
- 13: Capítols matrimonials entre Joan Novelles Armengol, fuster, fill de Mateu i Francesca, amb Teresa Duc Sans, filla de Sebastià i Caterina, tots de Guimerà.
- Guimerà,15: Venda d'1,5 j. de campa-bosc-erm, que fa Domènec Roca Aimeric, pagès de Savallà del Comtat, a favor de Pau Vilà Marimon. El mateix dia el notari també escriptura a Rauric, Forès i sobretot a l'Albió. L'endemà es trasllada a Conesa i Rauric.
- Verdú, 17: Àpoca de dot de 125 ll., que signa Sebastià Minguell, pagès de

Guimerà a favor de Marc Boleda, manescal, absent.

-Castellserà, 18: Capítols matrimonials entre Vicenç Utgés Borrell, fill de Pere-Joan i Raimunda, i Maria Pujol Ramon, filla de Josep i Josepa, tots de Castellserà.

-Època de dot que signa Francesc Pujol i Raimunda París, cònj., al seu germà Josep Pujol, tots pagesos de Castellserà (600 ll. i una calaixera).

-Capítols matrimonials entre Sebastià Codina Novell, fill de Ramon i Teresa, i Raimunda Fa Torres, filla d'Antoni i M. Anna.

-La Fuliola, 22: Venda a carta de gràcia de 2 j. de campa, que fan Josep Bros i Francesc Bros, pare i fill, a favor de Francesc Albareda Palau, tots pagesos de la Fuliola.

-27: Venda de 13 pórques d'oliveres, que fa Antoni Miró Vidal, pagès de Castellserà a Andreu Perera Borrell, pagès de Penelles.

-Venda de 2 j. i 7,5 pórques de sembradura, que fa el darrer al primer.

-Època de dot que signa Magdalena, vídua de Ramon Argelic, a favor de Josep Novell, el seu gendre, tots de Castellserà.

-28: Venda a carta de gràcia de 5 j. de campa, que fan Francesc i Antoni Ricard, pare i fill, pagesos de Boldú, a Francesc Ricard, fill i germà, respectivament, habitant a Butsènit.

-Venda a carta de gràcia de 2 j. de campa, que fa Francesc Albareda Palau, a Josepa Ginesta i Ignasi Bros, mare i fill, pagesos de la Fuliola.

-La Fuliola, 30: Debitori de 51 quarteres de xeixa i 5 d'ordi, que signa Josep Artigues Torres, pagès, a favor de Josep Companys Puig, hisendat, tots del Tarròs.

-Venda d'una peça de campa-vinya-oliveres, que fa Josep Gener Sabater, "per acudir a son precís aliment y al de sa muller", a favor de Francesc Valls Esteve, hisendat, tots de la Guàrdia d'Urgell.

-Penelles, 30: Capítols matrimonials entre Valeri Boldú Niubó, fill de Valeri i Maria, i Maria Samarà Camarasa, filla de Francesc i Maria.

Febrer

-La Fuliola, 6: Època d'un llegat testamentari de 100 ll., que signa Raimunda Antonijoa i Pau Marsinyac, mare i fill, a favor de Ramon Antonijoa, germà i oncle respectivament.

-8: Venda de 2 j. de campa que fa Miquel Marsinyanc Vilaplana, pagès de la Fuliola, a Ramon Paner Porta.

-El Tarròs, 8: Venda d'un corral, que fa Gabriel Porta Marsinyac, a Antoni

Ricart Aran, tots pagesos de la Fuliola.

-Boldú, 12: Cessió en emfiteusi de 5,5 j. de sembradura, que fa l'Ajuntament de Puigverd d'Agramunt, a favor de Rosa Pintor Fitó.

-Venda de 2 j. de campa que fa Mateu Ripoll Roig, pagès d'Agramunt, a Magí Huguet, pagès de la Fuliola.

-El Tarròs, 16: Venda de 3 pórques d'horta, amb alguns salses, que fa Ramon Tell Gener, pagès de Castellnou de Seana, a Blasi Segarra Mojà, pagès d'Ivars d'Urgell.

-16: Venda de 3 j. de campa, que fa Ramon Robinat Macià, pagès de Tornabous, a Teresa, vídua de Marquet, absent.

-Torre del Bisbe, 16: Capítols matrimonials entre Ramon Soler Corberó, de Linyola, fill de Ramon i Manuela, i Teresa Roca Cabrol, filla de Joan i Maria de Palau d'Anglesola.

-El Tarròs, 16: Venda del dret de redimir de 1,5 j. de campa, que fa Josep Pont, pagès a Ignasi Esmarges, manescal, tots de la Fuliola.

El dia 21 i 22 el notari actua a Savallà del Comtat, el 23 a Rauric i a la Casa Blanca del Codony (terme de Santa Coloma de Queralt). El dia 24 el trobem a Rauric i la Cirera, l'endemà és a Vallfogona de Riucorb.

Març

-El Tarròs, 11: Venda d'1,5 j. de vinya, que fa Antoni Riu al seu germà Ramon, tots pagesos d'Ivars d'Urgell.

-Vilanova de Bellpuig, 19: Capítols matrimonials entre Josep Rubies Tribó, pagès de les Avellanes, fill de Josep i Brígida, i Raimunda Palau Lluelles, filla de Josep i Rosa, pagesos de Vilanova de Bellpuig.

-Àpoca de 100 ll. que signa Josep Mata Sauc, de Belianes, a Antoni Cabrol Cullerer, cunyat, absent.

-El Tarròs, 19: Protocol·lització del poder que el 24 de gener de 1838 realitzà a Solsona, Joan Niubó Huguet, pagès de Castellserà, al seu pare Ramon, per permutar una casa i corral.

-20: Constitució del vincle d'herència del títol nobiliari d'Ignasi Copons, marquès de la Manresana.

-Tornabous, 21: Possessió i inventari del domini de Tornabous per part de Josepa de Pinós.

-Puigverd d'Agramunt, idem possessió i inventari.

-Quadra la Tanca de la Porta: 22: idem possessió i inventari.

-Sedó, 22: idem possessió i inventari

- Pujalt, 23: idem possessió i inventari.
- 24: Castelltallat, idem possessió i inventari.
- Fonollosa, idem possessió i inventari.
- Manresana, 25: idem possessió i inventari.
- Montlleó, 26, idem possessió i inventari.
- Hostalets, 26: idem possessió i inventari.
- La Cirera, 27: idem possessió i inventari.
- Guimerà, 27: Venda a carta de gràcia d'1,5 quarteres de terra de sembradura, que fa Antònia Ortis, vídua de Josep Pont, a favor de Pere Bergadà i Jaume Ruet, sogre i gendre, tots de Guimerà.
- Venda de 2 j. de campa-vinya, que fa Baltasar Gener Minguell, pagès a Jeroni Pagès Sants, traginer, tots de Guimerà.
- Venda de 2 j. de campa-vinya ,que fa Josep de Llenes i Llobet, hisendat de Tarroja de Segarra, a Antoni Sarró Lasala, sastre. El mateix dia el notari actua a Rauric.
- El Tarròs, 29: Venda de 4 j. de vinya, que fa Joan Bros Galceran, pagès de Boldú, a Antoni Miró, pagès de Castellserà.
- Venda d'una pórca de campa, que fa Josep Giribert, pagès, a Ramon Bertran, carreter, tots d'Ivars d'Urgell.

Abril

- Altet, 9: Capítols matrimonials entre Ramon Minguell Ortís, fill de Pere i Maria Antònia, i Josepa Gilabert Mora, filla de Miquel i Maria, tots d'Altet.
  - Barbens,13: Debitori de 118 ll. que signa Baltasar de Santgenís, a Gabriel Minguell, pagès, tots de Barbens.
  - Venda a carta de gràcia de 2 pórques d'horta, que fa Teresa Segarra, vídua de Francesc Solsona, “per acudir a la manuntenció sua y demás de sa casa”, a Gabriel Minguell, tots pagesos de Barbens.
  - Debitori de 100 ll. que signa Maria Sellés, vídua de Francesc Ferran, a Antoni Minguell Reig, pagès de Barbens.
  - El Tarròs, 13: Capítols matrimonials entre Gaspar Vilalta Janer, fill de Joan-Baptista i Maria, pagesos de les Ventoses, i Anna Costa Miralles, filla de Marià i Teresa, de Montargull.
- Els dies 14 i 15 el notari actua a Rauric.
- Granyena, 15: Venda de tres passes o empriu de casa que fa Josep Torres Serra, natural de Granyena i habitant a Madrid a Miquel Serra Roca.
- Els dies 16 i 17 el notari es desplaça a Rauric.

-Rauric: 17: Venda a carta de gràcia d'1,5 quarteres de terra campa, que fa Rosa, vídua de Josep Trilla i Joan, mare i fill, pagesos de Ciutadilla, a Bonaventura Mulet, a causa d'un debitori.

-El dia 18 és a Segura.

-Guimerà, 21: Capítols matrimonials entre Antoni Bonet Llobet, fill de Narcís i Maria, i Teresa Roig Junyent, de l'Ametlla de Segarra.

-Guimerà, 23: Venda d'1,5 j. de campa que fan Antoni Quatrecazes i Josepa Fabregat, cònj. a Joan Huguet Montagut, tots pagesos de Forès.

-Capítols matrimonials entre Joan Bacardi Minguell, fill de Magí i Raimunda, i Teresa Pont Casamitjana, filla de Josep i Francesca, tots de Guimerà.

-Venda a carta de gràcia d'1,5 j. de campa i horta, que fan Ramon i Ramon Arrufat, pare i fill, pagesos de Nalec, a Josep Huguet Conillera, pagès de Vallespinosa.

-Venda del dret de recompra d'un corral de bestiar i una caseta adjunta, que fa Joan Busquets, a Joan Corbella, tots pagesos de Guimerà.

-El Tarròs, 30: Obligació dels caps de casa de Boldú, per a poder fer front a les contribucions i bagatges.

Maig

-El Tarròs, 2: Venda del dret de recompra de 5 j. de campa-vinya, que fa Joan-Baptista Gasset Ferrer, pagès de Vilves, procurador de la seva muller Antònia Bosc, a Ramon Montfar, pagès d'Ivars d'Urgell.

-Renúncia de la legítima que fa Magdalena Bosc, esposa de Jaume Boldú, a la seva germana Maria Antònia Bosc, tots de Vilves, a canvi de la venda d'una peça de terra.

-4: Capítols matrimonials entre Pau Padrós Carrera, fill de Miquel i Raimunda, pagesos de Vallverd d'Urgell, i Magdalena Soler Corberó, filla de Ramon i Maria, de Linyola.

-Venda de 2j. de terra campa, que fan Agustina i Mateu Ripoll, mare i fill, pagesos d'Agramunt, "per acudir a sas necessitats", a Antoni Pons Pla, pagès de la Fuliola.

-5: Venda a carta de gràcia d'una era i freginal (de 4 pórques), que fa Pau Duran Marinyac, a Ignasi Bos Paner, pagesos de la Fuliola.

-6: Venda del dret de recompra d'una casa i corral, que fa Anton Calvet Vallllàbrega, pagès de la Fuliola, a Antoni Corrales, pagès nat a Bellver i des de feia 5 anys, habitant a la Fuliola.

-10: Venda de 13 j. de bosc, que Gil Ferrer Secanell, fa a Cosme Sellarés

Sera, ambdós pagesos de Sant Guim.

-Venda de 3,5 j. de vinya que fa Gil Ferrer Secanell, a Ramon Bosc, ambdós pagesos de Sant Guim.

-Capítols matrimonials entre Josep Montaner Batlle, fill de Felip i Rosa, pagesos de Palau, i Teresa Ganau Ortís, filla de Josep i Maria, pagesos de Tornabous.

-11: Època de 100 ll., que signa Ramon Minguell, pagès d'Altet, a Josepa Móra, la seva esposa, absent.

-12: Venda d'un hort clos de parets, que fa Miquel Pagès Paxau, pagès a Ramon Canis, traginer, tots de Barbens.

-Venda de 2,5 j. de campa, que fa Josep Vilagrassa Miró, pagès de Palau d'Anglesola, a Alexandre Assó Piquer, marxant.

-13: Capítols matrimonials entre Francesc Ribalta Borde, fill de Manuel i Joana, i Teresa Cabestany Gou, filla de Joan i Bonaventura, tots pagesos de Castellnou de Seana.

-Capítols matrimonials entre Isidre Riera Ignasi, fill de Francesc i Francesca, pagès natural de Castellfollit de Llobregós, habitant a Barbens, i Margarida Sunyer Móra, filla de Miquel i Cecília, pagesos de Barbens.

-El Tarròs, 16: Certificació que el comte de Peralada i de Savellà del Comtat, ha percebut el delme del darrer terme des de l'any 1835.

-Boldú, 21: Venda de 2,5 j. d'oliveres, que fa Magí Macià Macià, hisendat de Boldú a Josep Utgés, pagès de Castellserà.

-Venda de 8 pórques de sembradura, que fa Magí Macià Macià, hisendat de Boldú, a Francesc Bros Monfar, pagès de la Fuliola.

-Venda de 3,5 j. de campa, que fa Francesc Bros Montfar, pagès de la Fuliola, a Magí Macià Macià, hisendat de Boldú.

Juliol

-El Tarròs, 19: Poder de Joan Folguera Codina, hisendat de Castellserà, al seu fill, Josep Folguera Miró, absent.

-Barbens, 20: Capítols matrimonials entre Aleix Ferrer Ortís, fill de Josep i Antònia, i Raimunda Ibós Pagès, filla de Pere i Engràcia, tots pagesos de Barbens.

-El Tarròs, 29: Capítols matrimonials entre Jaume Freixes Galitó, fill de Francesc i Josepa, i Manuela Palou Vilà, filla de Francesc i Maria, pagesos de la Fuliola.

- Rocafort de Vallbona, 30: Capítols matrimonials entre Ramon Cabestany

Pinyol, fill de Ramon i Antònia, i Antònia Ballart Ribera, filla d'Antoni i Raimunda, tots pagesos de Rocafort de Vallbona.

-Època de dot de 800 ll. i una caixa de núvia amb l'aixovar, que signa Francesc Salla, pagès dels Omells de Na Gaia, a Bonaventura Cabestany, pagès de Rocafort de Vallbona.

- El Vilet, 30: Capítols matrimonials entre Ramon Bori Vallverdú, fill de Josep i Teresa, pagesos de Rocafort de Vallbona, i Raimunda Bori Torrents, filla de Pau i Serafina, pagesos del Vilet.

-31: Època de dot de 150 ll. i una caixa de núvia amb la roba, que signa Antoni Huguet, a Joan Felip, ambdós pagesos de Sant Martí de Maldà.

Agost

-El Tarròs, 4: Conveni sobre el repartiment d'herència, entre Antoni Clúa Font, pagès de Cubells, Josep Clúa Ardèvol, Ramon Clúa Esteve, pagesos de la Torre de Flavià, Ramon Clúa París, pagès de Castellserà, Gregori Ardèvol Clúa, de la Fuliola, atenent que Francesc Clúa Font, pagès de Cubells (germà de l'Antoni i oncle de la resta), morí intestat i sense fills.

-Tornabous, 5: Venda a carta de gràcia de 6 j. i 10 pórques de camp, que fa Marià Llobart Llanes, cursant en medicina, natural de Baldomar i habitant a Balaguer, Ramon Ferrer, hisendat de Tornabous i Leonart Ferrer, del Talladell, els darrers germans.

-Miralcamp, 8: Capítols matrimonials entre Ramon Bosc Mata, fill d'Antoni i Teresa, pagesos de Mollerussa, i Magdalena Serret Palau, filla de Josep i Raimunda, pagesos de Belianes.

-Castellnou de Seana, 12: Cessió de 3j. i 8 pórques de camp, junt amb un hort clos, que fan Teresa, vídua de Jeroni Adern i Ramon Tudela, tutors dels fills del referit Jeroni a Cosme Galitó. En un altre acte el mateix dia i lloc, els primers venen al segon, 9 j. de vinya-oliveres.

-Capítols matrimonials entre Agustí Duran Vilalta, fill d'Antoni i Antònia, pagesos del Vilet, i Maria Barri Bosc, habitant a Nalec, filla de Josep, pagès de Verdú i Josepa, de Guimerà.

-El Tarròs, 14: Època de dot de 350 ll. i dues caixes de núvia, que signa Ermengol Trullols, pagès de Boldú, a Ermengol Coll Padró, d'Ivars d'Urgell.

-20: Revenda d'1,5 j. de camp, que fa Teresa Pinyes, de la Fuliola, a Agustina i Mateu Ripoll, mare i fill, pagesos d'Agramunt.

-Addició de 113 ll. en la venda a carta de gràcia d'una peça de camp-oliveres, que fa Josep-Antoni Jover Vives, pagès de Vallbona de les Monges,

a Francesc Timoneda, pagès de Llorenç de Vallbona (la venda l'havia fet el pare del primer al segon actuant).

-Venda de 10 j. de camp, que fan Jaume Aguader i Teresa, cònj. i el seu fill Andreu, pagesos d'Ivars d'Urgell, a Joan Llord Seuva, pagès de Guimerà.

-Capítols matrimonials entre Josep Mingot Ardèvol, fill de Pere i Teresa, i Maria Vila Isern, filla de Josep i Francesca, pagesos de la Guàrdia d'Urgell.

-30: Venda del dret de lluir d'una era i un freginal, que fa Josep Carrera, a Josep Martí.

-31: Capítols matrimonials entre Lluís Mas Bondia, pagès de Cubells, fill de Mateu, i Rosa Soler Cercós, filla de Pere i Maria.

-Venda d'1,5 j. de sembradura, que fa Francesc Benet Llobera, a Joan Benet Torra, ambdós pagesos de Barbens.

Setembre

-El Tarròs, 1: Venda a carta de gràcia d'una peça de terra, que fa Jacint Molins Cases, a Ramon Ribalta Soler, ambdós pagesos de Ribelles, per a redimir un censal.

-Massoteres, 3: Capítols matrimonials entre Josep Porta Miró, fill de Magí i Rosa, pagès de Montoliu de Segarra, i Antònia Vives Requesens, filla de Pau i Antònia, pagès de Massoteres.

-Bellveí, 3: Donació de béns que fa Francesc Bargués Felip, pagès de Bellveí, al seu fill Ramon, amb motiu del seu casament amb Teresa Pintor.

- Capítols matrimonials entre Joan Porta Gassó, fill de Manuel i Francesca, i Maria Mercè Jordana Ferran, filla de Gregori i M. Anna, tots pagesos de Bellveí.

-Venda a carta de gràcia de 2,5 j. de camp-olivers, que fa Josep Teuler París, pagès de Bellpuig, a Joan-Baptista Ponts Forns, doctor en medicina i cirurgia, de Bellveí.

-Barbers, 6: Venda de 4 pórques de camp, que fan els mateixos actuant anterior.

-El Tarròs: Venda a carta de gràcia d'un celler i un vaixell de fusta, que fan Maria-Anna Mos i Macià Casals, mare i fill, pagesos de Castellserà, a Pere-Joan Utgés, pagès.

-Agramunt, 7: Capítols matrimonials entre Jaume Torres Piquer, fill d'Antoni i Engràcia, pagesos del Tarròs, i Maria Castellà Miralles, filla de Josep i Cecília, pagesos de Renant.

- El Tarròs, 8: Venda de 8 pórques d'erm, que fa Jacint Pijoan, pagès d'Ivars d'Urgell, a Joan Llord, pagès de Guimerà.
- Vallbona de les Monges, 10: Venda del dret de lluir de 4 j. de campa i oliveres, que fa Tecla Pla Pujades, a Antoni Capdevila, tots de Vallbona.
- Poder que atorga Tecla Pla Pujades, a Josep-Antoni Aiats Copons, tots de Vallbona de les Monges.
- El Tarròs, 12: Capítols matrimonials entre Josep Colell Novell, fill de Domènec i Francesca, pagesos de Montclar, i Rosa Piquer Duran, filla de Josep i Francesca, vídua d'Antoni Montserrat, de Salavert.
- Capítols matrimonials entre Jaume Ferrer Sumalla, fill de Jaume i Llàcia, pagesos de Montclar, i Cecília Rossines Duran, filla d'Antoni i Antònia, de la Fuliola.
- Vallbona de les Monges, 12: Debitori de 37 ll. i 10 s., que signa Antoni Torredemer, pagès a Antoni Aiats, ambdós de Vallbona.
- Castellblanc, 15: Capítols matrimonials entre Josep Civit Ballart, fill d'Antoni i Rosa, de Solivella, i Ramona Albareda, filla de Ramon, baró de Castellblanc i Anna de Janer.
- Tarròs, 17: Venda de 3 j. de campa que fa Ramon Florensa, mestre de cases, a Francesc Benet Llobera, pagès, tots de Vilanova de Bellpuig.
- Utxafava, 25: Capítols matrimonials entre Marià Fages Bonany, cursant en lleis, habitant a Cervera, fill de Vicent, metge i Bonaventura, i Raimunda Sabater Massó, filla de Josep i Francesca, pagesos del Palau d'Anglesola.
- Tornabous, 26: Possessió i inventari dels béns de Marià Llobart Llanes, cursant en medicina, de Baldomar, que fa Maria Antònia Ramon Pla, com a hereva seva.
- Venda a carta de gràcia d'un hort i un pou, que fa Raimunda, vídua de Brossoli a Jaume Duran Sebastià, pagès.
- El Tarròs, 29: Àpoca de dot de 400 ll. i dues caixes de núvia amb roba, que signa Josep Puig Santiveri, sabater de Bellpuig, al seu cunyat de la Fuliola.

Octubre

- El Tarròs, 2: Venda dels baixos d'una casa (celler, cup, pica de pedra, botiga i estable), que fan Maria Casals i Macià Mos, mare i fill, a Antoni Miró Vidal, tots pagesos de Castellserà.
- 3: Promesa de dot que fa Teresa, vídua de Jeroni Adern i Ramon Tudela, tutors dels fills de Jeroni Adern, de Castellnou de Seana, a Maria Adern, casada amb Josep Claramunt.

- 6: Venda a carta de gràcia d'1 j. de campa, que fa Josep Pont, pagès de la Fuliola, a Josep Pagès.
- Venda d'un cup de vi, que fa Cosme Riera Niubó, de Castellnou de Seana, a Joan Vilallonga.
- 8: Venda de 3 j. de campa, que fa Josep Vila Salomó, de Montgai, a Ignasi Esmatges.
- 10: Venda de 4 j. de campa que fa Ramon Fages, pagès del Tarròs, a Antoni Ardèvol, pagès de Boldú.
- Venda del dret de redimir d'una peça de terra campa, que fa Antoni Torres Noguer, a Francesc Torres, tots pagesos de l'Espluga Calba.
- 13: Capítols matrimonials entre Antoni Torres Reig, fill de Josep i Antònia, i Tecla Bressolí Tafalla, filla de Francesc i Teresa.
- Tarroja de Segarra, 16: Venda d'una golfa, que fa Isabel Torroella Bescandi, a Francesc Soldevila, tots de Castellnou d'Oluges, "trobant-se malalta, a fi de acudir a sos aliments".
- Bellpuig d'Urgell, 18: Venda a carta de gràcia de 3 j. d'erm, vinya i olivers, que fa Joan Soler Vila, a favor de Paula Llobera, vídua de Font, per liquidar un deute.
- Venda d'11 pórques de vinya, que fa Joan Soler Vilà, pagès de Bellpuig, a Josep Puig Santiveri, sabater.
- El Tarròs, 20: Debitori de 90 ll. que signen Francesc Albareda i Francesc Albareda, pare i fill, pagesos, a Alexandre Assò, marxant, tots d'Anglesola.
- Barbens, 20: Capítols matrimonials entre Andreu Benet Torra, fill d'Andreu i Teresa, i Teresa Minguell Rendua, filla d'Antoni i Teresa, tots de Barbens.
- El Tarròs, 20: Venda d'una casa, corral i cup, que fa Ramon Soler Petit, a Antoni Ramon Pujol, tots pagesos de la Guàrdia d'Urgell.
- Venda de 10 pórques de campa, que fa Jaume Balaguer, "per acudir a sas urgències", a Josep Fuster Urgell, ambdós pagesos d'Ivars d'Urgell.
- Ivars d'Urgell, 20: Venda d'una "porció de corral", que fa Francesc Ermengol Coll, "per acudir a sas necessitats de sa llarga malaltia", a Ramon Savall Llobet, ambdós pagesos d'Ivars d'Urgell.
- Venda d'una peça de terra, que fa Antoni Serret Vilaginés, a a Ramon Savall Llobet, ambdós pagesos d'Ivars d'Urgell.
- El Tarròs, 23: Venda a carta de gràcia de 6 pórques d'olivers, que fa Maria Llopis, vídua d'Isidro Prado, metge, a Sebastià Vergonyós, llicenciat en cirurgia, tots de Castellserà.

Novembre

-El Tarròs, 1: Venda d'una casa, corral i hort, que fan Gregori Ardèvol, pagès de la Fuliola i Marçal Moles, de Bellpuig d'Urgell, com a marmessors de Francesca Nadal, a favor de Ramon Paner Porta, de la Fuliola.

-4: Capítols matrimonials entre Ramon Ros Coll, fill de Ramon i Maria, pagesos de Bellcaire d'Urgell i Antònia Serra Cacís, filla de Josep i Cecília, de Castellserà.

-Època de dot de 65 ll. i una caixa de núvia amb roba, que signen Ramon Ros, pare i Ramon Ros, fill, ambdós pagesos de Bellcaire d'Urgell, a favor de Simó Serra, pagès de Castellserà.

-10: Venda a carta de gràcia de 2,5 j. d'olivers, que fa Sebastià Sistacs Berni, pagès, a Joan Costafreda Paner, sastre, ambdós de Castellserà.

-Debitori de 52 ll. que signa Josep Gener Sabater, de la Guàrdia d'Urgell, a Ramon Llobera Costa, pagès del Tarròs.

-Tornabous, 12: Revenda de 13 j. de campa, que fa Ignasi Ferrer Biscarri, als fills i hereus d'Antoni Ferrer i Ribera i Rosa Macià, tots pagesos de Tornabous.

-Venda de 13 j. de campa, que fa la referida Rosa Macià, a Teresa Llort, vídua de Bonaventura Marquet, d'Oliola.

-Venda a carta de gràcia d'1 j. de campa, que fa Ramon Viladot Teixidor, pagès de Tornabous, a Teresa Llort.

Els dies 15-18 actua a Rauric i Talavera.

-Guimerà, 19: Venda a carta de gràcia d'1 j. de campa, que fa Joan Porta Badies, a Sebastià Duc Ermengol, ambdós pagesos de Guimerà.

- Venda a carta de gràcia d'1 j. d'olivers, que fa Josep Minguell Domènec, a Sebastià Duc Ermengol, ambdós pagesos de Guimerà.

-Venda d'una pallissa, que fa Baltasar Gener Minguell, a Antoni Roig Duran, ambdós pagesos de Guimerà.

-Venda a carta de gràcia d'1 j. de campa, que fa Magdalena, vídua de Ramon Llort a Jeroni Pagès Sants, tots pagesos de Guimerà.

- Venda a carta de gràcia d'1 j. de vinya, que fa Rosalia, vídua de Josep Codina, a Francesc Duc Ermengol, pagès de Guimerà.

-Capítols matrimonials entre Josep Roig Ferrer, marxant, fill de Josep, pagès i Anna Maria, i Antònia Castanyer Piquer, filla de Miquel, marxant, i Rosa, tots de Guimerà.

-Capítols matrimonials entre Josep Boleda Reixac, fill de Francesc i Maria, i Maria Minguell Bofarull, filla de Francesc i Maria, tots pagesos de Guimerà.

- Venda d'una casa que fan Joan i Pere Porta, pare i fill, a Ramon Rossell Roig, tots pagesos de Guimerà.
- Venda a carta de gràcia de 21 quartans d'oliveres, que fa Manuel Llorc Capdevila a Sebastià Llorc Seuva, tots pagesos de Guimerà.
- Venda a carta de gràcia de de 2,5 quarteres de terra campa, que fa Manuel Llorc Capdevila, a Francesc Duc Ermengol, tots pagesos de Guimerà.
- Venda de 9 quarteres de terra de sembradura, que fa Josep Duc Armengol, al seu germà Francesc, tots pagesos de Guimerà.
- Venda a carta de gràcia de 0,5 j. de terra campa, que fa Joan Busquets Esteve, a Antoni Roig Duran, tots pagesos de Guimerà.
- El Tarròs, 21: Capítols matrimonials entre Josep Llobera Costa, fill de Josep i Francesca i Antònia Violant Soler, filla de Ramon i Cecília, tots pagesos del Tarròs.
- Venda d'una part de casa, que fa Manuel Niubó Dern, pagès de Castellnou de Seana, a Antònia, muller de Felip Vergers, pagès absent.
- 29: Capítols matrimonials entre Ramon Antonijoan, fill de Flavià i Maria, pagesos de la Fuliola, i Manuela Oliva Vidal, fill de Marc i Paula, de Bellpuig d'Urgell.
- 30: Venda de 3 j. i 2 pórques de campa, que fa Josep Cardona Ripoll, pagès de Tornabous a Joan Benet Torra, pagès de Barbens.

Desembre

- Barbens, 9: Cessió de 10 j. de campa, que fan Josepa Segarra, muller de Josep Gener, a Antoni Valls i Francesca, cunyat i germana, tots pagesos de Barbens.
- Àpoca de dot que signen Antoni Valls i Francesca Segarra, cònjuges, a Josepa Segarra, cunyada i germana, tots de Barbens.
- El Tarròs, 12: Venda d'una casa, que fan Francesc Perles i Raimunda, pare i filla, d'Ivars d'Urgell, a Josep Giribert Bosc, pagès del mateix lloc.
- Sant Martí de la Morana, 15: Capítols matrimonials entre Antoni de Batlle Mateu, fill de de Josep-Antoni i de Rosa, de Belltall, i Magdalena Sala Valls, filla de Ramon i Magdalena, de Sant Martí de la Morana.
- Bellpuig d'Urgell, 21: Àpoca de dot que signa Raimunda Flores, vídua en segones núpries de Francisco Arnaldo, hisendat de Bellpuig, a Raimunda Serrano, vídua d'Antoni Arnaldo, hisendat del Tarròs.
- Venda a carta de gràcia d'una hisenda de 68 j. de campa-vinya-erm amb hort, casa i cups, que fa Raimunda Flores, vídua de Francisco Arnaldo,

hisendat de Bellpuig, per fer front a un debitori de 2.000 lliures, a Francesc Torres, hisendat d'Ossó de Sió.

-Venda a carta de gràcia d'una porció de casa, que fa Cosme Riera Niubó, de Castellnou de Seana, a Josep Niubó.

-Venda d'un celler, que fa Cosme Riera Niubó a Francesc Valls i la seva esposa Francesca, de Castellnou de Seana.

-El Bullidor, 23: Capítols matrimonials entre Pelegrí Guix, marxant, fill de Martí i Florència, terrissers de Tous, i Maria Teixidor Calvet, filla de Joan i Maria, de Montfalcó.

-La Fuliola, 23: Capítols matrimonials entre Josep París Carles, filla de Ramon i Maria, pagesos d'Alcarràs, i Rosa Esmatges Antonijoan, filla de Ramon i Gertrudis.

-Època de dot de 250 ll. que signa Jaume París Godia, pagès d'Alcarràs, a Ramon Esmatges, mestre de primeres lletres de la Fuliola.

-El Tarròs, 24: Venda a carta de gràcia d'1,5 j, de campa que fa Mateu Ripoll Roig, pagès d'Agramunt a Antoni Calvet, pagès de la Fuliola.

- Capítols matrimonials entre Ramon Ribera Benet, pagès de Barbens, fill de Francesc i Maria, i Maria Rosa Llanes Corretger, filla de Domènec i Francesca.

-Venda de 3 j. i 3 pórques de campa, que fa Miquel Marinyac Vila, pagès de la Fuliola, a Antoni Corrales Garriga, pagès de Bellveí.

Font: ACCB, FN SCQ, signatura, 677.

Observacions: Quan el notari Conangla actua a poblacions de la Baixa Segarra no relacionem les seves escriptures, únicament ho fem quan les signa en pobles de la Plana d'Urgell, encara que els actuant siguin de fora d'aquest territori. Un jornal equival a 12 pórques. La grafia d'alguns cognoms pot tenir diferents variants a la que opta el notari.

Abreviatures: ll: lliures; j: jornals; CM: Capítols matrimonials.